СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Кафедра менеджменту та маркетингу
Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	**Мотузка Олена Миколаївна,** кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/motuzka-olena-mykolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: ommotuzka@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг:	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	Залік
	Заочна форма навчання					
	4	120	2	4	114	Залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна: «Організація зовнішньоторговельних операцій»** є вибірковим компонентом навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. **Мета вивчення навчальної дисципліни** полягає формуванні знань та навичок щодо організації та проведення зовнішньоторговельних операцій, кількісних та якісних методів збирання інформації, а також оволодіння практичними навичками інформаційного забезпечення процесу розробки та прийняття рішень. **Завдання вивчення навчальної дисципліни**: є засвоєння системних знань та вмінь щодо організації та проведення процесу зовнішньоторговельних операці**й**, основними напрямами його реалізації; оволодіння методами та інструментами збирання первинної інформації та прийняття прогнозних рішень; навчання вмінню правильно встановити існуючу проблему, а також визначити джерела інформації, спланувати збір, оцінку та оброблення інформації. **Формат проведення дисципліни:** лекції, практичні(семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.

Професійні компетентності	Здатність розуміти особливості організації та здійснення зовнішньоторговельних операцій, їх види та механізми реалізації. Здатність аналізувати зовнішні ринки, оцінювати потенційних іноземних партнерів та обґрунтовувати вибір умов міжнародної торговельної співпраці. Здатність застосовувати методи ціноутворення, розраховувати експортні та імпортні ціни й оцінювати економічну ефективність зовнішньоторговельних операцій. Здатність організовувати підготовку, укладення та виконання зовнішньоторговельних контрактів з урахуванням умов міжнародних розрахунків. Здатність аналізувати ризики зовнішньоторговельних операцій та обґрунтовувати управлінські рішення щодо їх ефективного здійснення.
Програмні результати навчання	Аналізувати особливості здійснення зовнішньоторговельних операцій, визначати їх види та основні етапи організації. Проводити дослідження зовнішніх ринків, оцінювати потенційних іноземних партнерів та обґрунтовувати вибір умов торговельної співпраці. Розраховувати експортні та імпортні ціни, оцінювати економічну ефективність зовнішньоторговельних операцій. Застосовувати знання щодо видів, структури та умов зовнішньоторговельних контрактів для їх підготовки, укладення й виконання. Аналізувати умови міжнародних розрахунків, визначати ризики зовнішньоторговельних операцій та обґрунтовувати управлінські рішення щодо їх здійснення.
Програма навчальної дисципліни	**Змістовний модуль 1. Суть та види зовнішньоекономічних операцій**. Тема 1. Поняття, види та особливості здійснення зовнішньоекономічних операцій. Тема 2. Маркетингове дослідження зовнішнього ринку. Тема 3. Пошук, оцінка, вибір та встановлення контакту із закордонним партнером. Тема 4. Ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності. Розрахунок експортних/імпортних цін. **Змістовний модуль 2. Зовнішньоторгівельні контракти** Тема 5. Укладення, організація контролю, виконання та припинення зовнішньоторговельного контракту. Тема 6. Зовнішньоторговельні договори: види, структура, зміст. Тема 7. Міжнародні розрахунки при здійсненні зовнішньоторговельної діяльності. Тема 8. Техніко-економічне обґрунтування зовнішньоторговельних операцій
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: інформаційно-ілюстративний, наочний з використанням мультимедійних засобів, пояснення, обговорення, диспутів, лекцій-конференцій. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, підготовка презентацій, письмове виконання практичних занять, тестування, методи брейнстормінг (мозкового штурму), дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність

	Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п. 4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА. ***Політика щодо відвідування занять.*** Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Новак В. О., Мостенська Т. Л. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. Київ : Кондор, 2024. 494 с. URL: https://condor-books.com.ua/ekonomika/zovnishnoekonomichna-diyalnist-pidpriiemstva.
2. Дунська А. Р., Жалдак Г. П., Бондар В. Ю. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Практикум : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 110 с. URL: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/65998.
3. Козловський В. О. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. 4-те вид., перероб. та допов. Вінниця : ВНТУ, 2025. 104 с. URL: https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/44504.
4. Гарасимлюк М., Олех К. Сучасний стан та розвиток зовнішньої торгівлі України з ЄС. Економіка і регіон. 2025. № 4 (99). DOI: https://doi.org/10.26906/EiR.2025.4(99).4154.
5. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12.
6. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17.
7. Incoterms® 2020. International Chamber of Commerce : офіційний інформаційний ресурс. URL: https://iccwbo.org/business-solutions/incoterms-rules/incoterms-2020/.
8. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL: https://ukrstat.gov.ua/.
9. Державна митна служба України : офіційний сайт. URL: https://customs.gov.ua/.
10. Гринчак Н. А., Мотузка О. М. Стратегічні орієнтири розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств у середовищі BANI. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. № 1 (314). С. 133–138. DOI: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-314-1-19.

11. Мотузка О. М., Скиба Г. Напрями та інструменти розвитку зовнішньої торгівлі України з країнами ЄС. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. № 4 (320). С. 252–258. DOI: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-320-4-37.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Організація ЗТО» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях;	Максимум 5 бали
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 15 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 15 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	- розв'язання практичного / ситуаційного завдання, написання обґрунтованих аналітичних висновків	Максимальна оцінка – 10 балів
	Контрольна робота за змістовим модулем № 1	Максимальна оцінка – 30 балів
	Контрольна робота за змістовим модулем № 2	Максимальна оцінка – 30 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка в балах**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
Залік		**Оцінка**	**Пояснення**
Зараховано	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються

	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналізу можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незараховано	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу. Протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.